

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 637

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 19 august 2016

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina	
DECRETE				
769.	— Decret privind trecerea în rezervă a unui general de brigadă cu o stea din Ministerul Afacerilor Interne	2		
770.	— Decret privind încetarea raporturilor de serviciu ale unui chestor de poliție cu Ministerul Afacerilor Interne	2		
771.	— Decret privind încetarea raporturilor de serviciu ale unui chestor de poliție cu Ministerul Afacerilor Interne	3		
772.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	3		
773.	— Decret privind supunerea spre adoptare Parlamentului a denunțării Convenției pentru unificarea anumitor reguli cu privire la daunele cauzate de către aeronave terților pe pământ, adoptată la Roma la 29 mai 1933, semnată de România la Roma la 29 mai 1933	4		
774.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	4		
775.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	4		
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE				
Decizia nr. 334 din 24 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală	5–8			
Decizia nr. 343 din 24 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2), art. 10 alin. (1)—(4), (6) și (7) și art. 11 alin. (3) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a				
			cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative	9–15
			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
		941.	— Ordin al ministrului sănătății privind modificarea și completarea anexelor nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului sănătății nr. 810/2015 pentru aprobarea prețurilor maximale ale medicamentelor utilizate/comercializate de către furnizorii de servicii medicale sau medicamente aflați în relație contractuală cu Ministerul Sănătății, casele de asigurări de sănătate și/sau direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, cuprinse în Catalogul național al prețurilor medicamentelor autorizate de punere pe piață în România și a prețurilor de referință generice ale acestora	16

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind trecerea în rezervă a unui general de brigadă cu o stea din Ministerul Afacerilor Interne**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea ministrului afacerilor interne,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2016, domnul general de brigadă cu o stea Sălan *Ion Viorel* trece în rezervă.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

București, 17 august 2016.
Nr. 769.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind încetarea raporturilor de serviciu
ale unui chestor de poliție cu Ministerul Afacerilor Interne**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea ministrului afacerilor interne,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnului chestor de poliție Moldovan *Eugen Radu-Sandu* îi încetează raporturile de serviciu cu Ministerul Afacerilor Interne.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

București, 17 august 2016.
Nr. 770.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind încetarea raporturilor de serviciu
ale unui chestor de poliție cu Ministerul Afacerilor Interne**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea ministrului afacerilor interne,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 31 august 2016, domnului chestor de poliție Grindean *Gheorghe* Tudor îi încetează raporturile de serviciu cu Ministerul Afacerilor Interne.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

București, 17 august 2016.

Nr. 771.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 823/2016,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2016, domnul Viorel Marin, judecător la Curtea de Apel Ploiești, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 august 2016.

Nr. 772.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind supunerea spre adoptare Parlamentului a denunțării Convenției pentru unificarea anumitor reguli cu privire la daunele cauzate de către aeronave terților pe pământ, adoptată la Roma la 29 mai 1933, semnată de România la Roma la 29 mai 1933

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (1) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 19 alin. (1) lit. a) și ale art. 34 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, la propunerea Guvernului, potrivit Hotărârii nr. E 96 din 27 iulie 2016,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se supune spre adoptare Parlamentului denunțarea Convenției pentru unificarea anumitor reguli cu privire la daunele cauzate de către aeronave terților pe pământ, adoptată la Roma la 29 mai 1933, semnată de România la Roma la 29 mai 1933 și se dispune publicarea prezentului decret în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

București, 17 august 2016.
Nr. 773.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind eliberarea din funcție a unui judecător

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, având în vedere Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 824/2016,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 12 septembrie 2016, doamna Irina Tănase, judecător la Curtea de Apel Pitești, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 august 2016.
Nr. 774.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind eliberarea din funcție a unui judecător

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, având în vedere Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 829/2016,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Simion Rusu, judecător cu grad profesional de tribunal la Judecătoria Dej, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 17 august 2016.
Nr. 775.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 334**

din 24 mai 2016

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7)
teza întâi din Codul de procedură penală**

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Constantin-Florinel Lupu în Dosarul nr. 1.398/229/2014 al Judecătoria Fetești și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.196D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.327D/2015, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Mic Waly Drăguț în Dosarul nr. 4/213/2015 al Judecătoria Corabia.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor, iar reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.327D/2015 la Dosarul nr. 1.196D/2015, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 4 iunie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 1.398/229/2014, **Judecătoria Fetești a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Constantin-Florinel Lupu într-o cauză

penală în care acesta a fost trimis în judecată prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoria Fetești pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 4 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu aplicarea art. 35 alin. (1) și art. 5 din Codul penal.

8. Prin Încheierea din 7 septembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 4/213/2015, **Judecătoria Corabia a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Mic Waly Drăguț într-o cauză penală în care a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă.

9. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** astfel cum a fost reținută în încheierea de sesizare din Dosarul Curții Constituționale nr. 1.196D/2015, autorul susține, în esență, faptul că normele procesual penale criticate încalcă grav dreptul la apărare, dreptul de acces la justiție și prezumția de nevinovăție, precum și principiile nemijlocirii, contradictorialității, publicității și oralității. Apreciază că prevederile alin. (7) al art. 374 din Codul de procedură penală restrâng efectele principiului nemijlocirii administrării probelor în faza de cercetare judecătorească, astfel cum era acesta recunoscut și aplicat în vechea reglementare, iar din interpretarea *per a contrario* a acestor norme procesual penale rezultă că întotdeauna când probele administrate în faza de urmărire penală vor fi contestate acestea vor fi readministrate pe parcursul cercetării judecătorești. Susține că, în cazul în care inculpatul nu recunoaște învinuirea, instanța este ținută să administreze probe pentru soluționarea cauzei, cu atât mai mult cu cât probele din faza de urmărire penală sunt explicit contestate și se solicită readministrarea lor. De asemenea, susține că prin introducerea alin. (7) și (8) ale art. 374 din Codul de procedură penală nu s-a dorit crearea unei alte proceduri simplificate de judecată, care să permită judecătorului fondului readministrarea doar a unora dintre probele administrate în faza de urmărire penală. În opinia autorului, singura procedură de judecată prin care cauza poate fi soluționată pe baza probelor administrate în urmărirea penală este cea prevăzută de art. 375 din Codul de procedură penală și numai în condițiile în care inculpatul solicită, în mod expres, acest lucru. Așadar, apreciază că solicitarea de readministrare a probelor din faza de urmărire penală nu poate fi cenzurată de către instanța de fond.

10. În Dosarul Curții Constituționale nr. 1.327D/2015, autorul susține că, prin modul imperativ în care este reglementat art. 374 din Codul de procedură penală, se ajunge la situația în care judecătorul cauzei să nu mai administreze nicio probă în

faza de cercetare judecătorească, fără să aibă vreun criteriu clar, juridic, în baza căruia să poată stabili el însuși dacă proba administrată în cursul urmăririi penale, deși administrată în mod legal în faza inițială a procesului penal, are un caracter obiectiv sau subiectiv și dacă poate să țină cont de această probă la pronunțarea hotărârii de condamnare. Se creează o limitare evidentă a dreptului la apărare al persoanei cercetate, care pe durata întregului proces penal se va afla în imposibilitatea de a interoga, în mod direct, martorii, precum și faptul că, prin prisma prevederilor art. 374 din Codul de procedură penală, se poate crea posibilitatea ca inculpatul să fie condamnat fără să cunoască probele administrate în acuzare și fără să poată formula apărări.

11. **Judecătoria Fetești** apreciază ca nefondate criticile formulate de autor, considerând că nu este necesară readministrarea în cursul cercetării judecătorești a probelor, atât timp cât acestea au fost legal administrate în cursul urmăririi penale și nu au fost contestate. Dacă nu mai este necesară administrarea probelor pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei, o readministrare a probatoriului în faza de cercetare judecătorească ar apărea ca fiind inutilă, fără un scop anume și ar putea conduce la tergiversarea soluționării cauzei. Apreciază că normele procesual penale criticate nu încalcă dreptul la apărare, dreptul de acces la justiție și prezumția de nevinovăție și nici principiile procesului penal — nemijlocirea, contradictorialitatea, publicitatea și oralitatea, în condițiile în care inculpatul a avut și are în continuare posibilitatea să analizeze probatoriul administrat în faza de urmărire penală și, dacă consideră că nu a fost legal și temeinic administrat, să îl conteste și să demonstreze contrariul, iar, cu privire la declarațiile martorilor, să sesizeze autoritățile în drept pentru săvârșirea infracțiunii de mărturie mincinoasă. Arată că, în cauză, autorul excepției nu a făcut aceste demersuri și nici nu a arătat care sunt motivele temeinice pentru necesitatea reaudierii martorilor și readministrarea probatoriului din faza de urmărire penală. Reține instanța că, prin respingerea cererii de reaudiere a martorilor care au dat deja declarație în faza de urmărire penală, nu se aduce atingere prevederilor constituționale invocate, care reglementează accesul liber la justiție, prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare, a căror protejare este garantată de legiuitorul român, inclusiv prin acțiuni reglementate expres de normele de drept civil, respectiv penal.

12. **Judecătoria Corabia** apreciază că excepția de neconstituționalitate este nefondată. Arată că în procedura de cameră preliminară partea poate contesta legalitatea probelor administrate în cursul urmăririi penale, iar ulterior, în faza judecătii, în temeiul art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală, instanța va pune în discuția părților și procurorului probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de părți. În cazul în care partea ar aprecia că probele, deși legale, s-ar impune a fi readministrate în cursul judecătii, aceasta poate formula „contestație” sub aspectul temeiniciei acestora, și anume asupra împrejurărilor pe care vrea să le lămurească. În aceste condiții, art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală nu restrânge dreptul la apărare al părților, deoarece acestea pot solicita readministrarea probelor, în condiții de publicitate, oralitate și contradictorialitate. Chiar și

instanța, în temeiul dispozițiilor art. 374 alin. (8) din Codul de procedură penală, poate readministra din oficiu probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți, dacă apreciază că este necesar pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. Având în vedere aceste argumente, instanța apreciază că întotdeauna când părțile înțeleg să conteste probațiunea administrată în faza de urmărire penală, în temeiul art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală, și solicită în mod explicit readministrarea acesteia în faza cercetării judecătorești, instanța este ținută să dea curs unei astfel de cereri. Numai în cazul în care instanța de judecată refuză să readministreze probațiunea din faza de urmărire penală, la cererea explicită a părții, ca urmare a contestării probațiunii, se aduce atingere dreptului la apărare, principiului egalității armelor dintre acuzare și apărare și dreptului la un proces echitabil.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

14. **Guvernul**, exprimându-și opinia atât în Dosarul nr. 1.196D/2015, cât și în Dosarul nr. 1.327D/2015, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că revine judecătorului investit cu soluționarea cauzei să aprecieze, în concret, ce probe sunt necesar a fi administrate, așa încât, elemente de fapt, cum ar fi faptul că judecătorul unei cauze nu a dispus readministrarea, în faza cercetării judecătorești, a unora dintre probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți, nu pot conduce la concluzia că dispozițiile art. 374 alin. (7) ar fi neconstituționale, întrucât ar contraveni dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Constituție. Face referire la Hotărârea din 9 iulie 2013, pronunțată în Cauza *Bobeș împotriva României*, în care Curtea de la Strasbourg a reținut încălcarea prevederilor art. 6 paragraful 1 coroborat cu art. 6 paragraful 3 lit. d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Concluzionează, având în vedere hotărârea precitată, că atunci când instanța decide să-și întemeieze hotărârea de condamnare pe probe care nu au fost administrate în condiții de contradictorialitate, în fața instanței de judecată, este necesar ca respectivele probe să fie coroborate și cu alte probe care au fost administrate în cursul procesului și, de asemenea, este esențial să existe garanții procedurale solide pentru a asigura caracterul echitabil al procedurii. Consideră că normele procesual penale criticate nu sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 23 alin. (11), întrucât vinovăția inculpatului urmează a fi stabilită de o instanță de judecată după administrarea de probe și în urma unui proces în care se va bucura de toate garanțiile constituționale. Arată că nici critica privind pretinsa nerespectare a dreptului la apărare, garantat de art. 24 din Constituție, nu este întemeiată. Dispozițiile legale criticate nu restrâng în niciun fel dreptul la apărare al inculpatului, acesta putând fi asistat de un avocat în tot cursul judecătii, avocat care are dreptul să consulte actele dosarului, să îl asiste pe inculpat, să exercite drepturile procesuale ale acestuia, să formuleze plângeri, cereri, memorii, excepții și obiecțiuni. Opinează că dispozițiile art. 148 din Legea fundamentală nu sunt incidente în cauză.

15. **Avocatul Poporului** apreciază că normele procesual penale ale art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală sunt constituționale. În acest sens, face referire la soluția și considerentele deciziilor Curții Constituționale nr. 245 din 7 aprilie 2015, nr. 342 din 7 mai 2015 și nr. 486 din 23 iunie 2015.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. Prin dispozitivul încheierii de sesizare din Dosarul nr. 1.196D/2015, Curtea a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală. Analizând însă criticile autorului excepției, rezultă că acestea vizează doar teza întâi a alin. (7) al art. 374 din Codul de procedură penală. Așa încât, având în vedere și obiectul excepției de neconstituționalitate în Dosarul nr. 1.327D/2015, obiect al controlului de constituționalitate îl constituie dispozițiile art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală. Ulterior sesizării Curții, art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală a fost modificat prin art. II pct. 98 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din data de 23 mai 2016. Având în vedere însă că, în cauză, a produs efecte norma de procedură cuprinsă în art. 374 alin. (7) teza întâi, în redactarea cu care a fost sesizată Curtea, instanța de contencios constituțional se va pronunța asupra dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală în forma anterioară intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2016. Textul de lege criticat are următorul conținut: „*Probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți nu se readministrează în cursul cercetării judecătorești.*”

19. În susținerea neconstituționalității dispozițiilor de lege criticate, autorii excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 23 alin. (11) și (12) referitoare la prezumția de nevinovăție și la legalitatea pedepsei, ale art. 24 privind dreptul la apărare, ale art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană, precum și a prevederilor art. 6 paragraful 1 referitor la dreptul la un proces echitabil și ale art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 10 privind dreptul persoanei de a fi ascultată în mod echitabil și

public de un tribunal independent și imparțial din Declarația Universală a Drepturilor Omului și ale art. 14 paragraful 1, potrivit căruia toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prin deciziile nr. 245 din 7 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 30 iunie 2015, nr. 342 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 3 iunie 2015, și nr. 486 din 23 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712 din 22 septembrie 2015, a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate, statuând că normele procesual penale criticate dispun cu privire la imposibilitatea readministrării *ope legis* în cursul cercetării judecătorești a probelor administrate în cursul urmăririi penale, dar care nu au fost contestate. Curtea a reținut că autorul excepției a criticat aceste prevederi, deoarece probele în discuție nu se readministrează în cursul cercetării judecătorești. Din această perspectivă, legiuitorul a impus o singură condiție cu privire la soluția legislativă aleasă, respectiv absența unei manifestări univoce de voință a părții interesate sau a persoanei vătămate de a contesta probele administrate în cursul urmăririi penale. Faptul că instanța de judecată, nereadminstrand probele în condițiile art. 374 alin. (7) din Codul de procedură penală, va ține seama de ele la judecarea cauzei nu poate fi apreciat ca afectând dreptul la apărare ori dreptul la un proces echitabil al inculpatului, întrucât, potrivit art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, probele nu au o valoare dinainte stabilită de lege, fiind apreciate de organele judiciare în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză. Totodată, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a cristalizat ideea potrivit căreia utilizarea probelor obținute în faza instrucției penale nu contravine art. 6 paragraful 3 lit. d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atât timp cât dreptul la apărare a fost respectat (Hotărârea din 20 septembrie 1993, pronunțată în Cauza *Saidi împotriva Franței*, paragrafele 43 și 44, și Hotărârea din 13 octombrie 2005, pronunțată în Cauza *Bracci împotriva Italiei*, paragrafele 51 și 54). De aceea, utilizarea unei probe așa cum a fost administrată în faza de urmărire penală nu poate fi luată în considerare dacă acuzatul nu a avut posibilitatea, în niciun stadiu al procedurii anterioare, să o conteste. Prin urmare, Curtea a reținut că nu se poate susține că prin dispozițiile legale criticate este încălcat dreptul la un proces echitabil, câtă vreme acuzatul, deși a avut posibilitatea, nu a contestat temeinicia acestor probe. A porni de la premisa administrării pârinitoare a probelor, complinită de nepăsarea acuzatului, nu atrage neconstituționalitatea unui text, deoarece obiectul acțiunii penale constă în tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, în cadrul unui proces guvernat de principiul aflării adevărului. De altfel, soluționarea unei cauze penale în baza unei probe nereadministrate de instanța de judecată în fața acuzatului nu este incompatibilă în sine cu dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților

fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil, deoarece, în procesul penal, cerința ca elementele de probă să fie produse întotdeauna în fața persoanei acuzate nu este absolută, putând exista situații particulare, de excepție, cu respectarea dreptului persoanei acuzate de a fi avut ocazia adecvată și suficientă de a contesta proba și de a solicita refacerea ei sau de a fi participat la administrarea probei (a se vedea *mutatis mutandis* Hotărârea din 27 martie 2014, pronunțată în Cauza *Matytsina împotriva Rusiei*, paragrafele 151—153).

21. Totodată, prin aceleași decizii, anterior citate, Curtea a constatat că, întrucât legalitatea și temeinicia sunt însușiri fundamentale ale oricărei probe, care, prin elementele de fapt conținute, servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei, contribuind la aflarea adevărului în procesul penal, s-ar putea pune în discuție afectarea dreptului la apărare ori a dreptului la un proces echitabil dacă, în pofida faptului că părțile sau persoana vătămată nu au avut posibilitatea contestării lor în fața unui judecător anterior cercetării judecătorești, probele nu sunt readministrate. Or, dimpotrivă, din perspectiva legalității administrării probelor, Curtea a statuat că aceste aspecte pot fi cenzurate, în acord cu art. 342 din Codul de procedură penală, în fața judecătorului de cameră preliminară, care, potrivit art. 346 alin. (4) din același cod, va exclude una, mai multe sau toate probele administrate în cursul urmăririi penale. Prin urmare, odată validată legalitatea lor în cadrul procedurii de cameră preliminară, este evident că în fața judecătorului de fond pot fi puse în discuție numai aspecte ce țin de temeinicie referitoare la împrejurări de fapt ce reies din proba contestată și care, raportat la acuzația concretă pentru care a fost dispusă trimiterea în judecată, prezintă relevanță.

22. Analizând, prin deciziile mai sus menționate, conținutul normativ al dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală, Curtea a constatat că acestea dispun cu privire la nereadministrarea probelor necontestate și nicidecum cu privire la imposibilitatea contestării lor. Așa fiind, nimic nu

oprește partea căreia probele avute în vedere îi sunt defavorabile să le conteste din perspectiva temeiniciei — în faza de judecată, imediat după citirea rechizitoriului, dar anterior audierii inculpatului — cerând astfel readministrarea/refacerea lor de către instanța de judecată în condiții de publicitate, nemijlocire și contradictorialitate. Terminologia utilizată de legiuitor are în vedere probele administrate în cursul urmăririi penale care nu au fost contestate. În acest sens, Curtea a reținut că, potrivit art. 374 alin. (5) din Codul de procedură penală, „președintele întreabă procurorul, părțile și persoana vătămată dacă propun administrarea de probe”, părțile și persoana vătămată având posibilitatea să conteste probele administrate și să propună administrarea de probe, indiferent dacă au fost administrate sau nu în faza de urmărire penală. În sfârșit, Curtea a observat că legiuitorul nu a exclus posibilitatea readministrării probelor administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți, întrucât, potrivit art. 374 alin. (8) din Codul de procedură penală, acestea pot fi administrate din oficiu de către instanță dacă apreciază că este necesar pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. Faptul că această posibilitate este atributul exclusiv al instanței de judecată nu este de natură a afecta în vreun fel dreptul la apărare ori dreptul la un proces echitabil, pentru că, potrivit art. 349 alin. (1) din Codul de procedură penală, „instanța de judecată soluționează cauza dedusă judecătii cu garantarea respectării drepturilor subiecților procesuali și asigurarea administrării probelor pentru lămurirea completă a împrejurărilor cauzei în scopul aflării adevărului, cu respectarea deplină a legii”.

23. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

24. Dispozițiile art. 148 din Constituție nu au incidență în prezenta cauză.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin-Florinel Lupu în Dosarul nr. 1.398/229/2014 al Judecătorei Fetești și de Mic Waly Drăguț în Dosarul nr. 4/213/2015 al Judecătorei Corabia și constată că dispozițiile art. 374 alin. (7) teza întâi din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Fetești, Judecătorei Corabia și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 24 mai 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 343

din 24 mai 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2), art. 10 alin. (1)—(4), (6) și (7) și art. 11 alin. (3) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) teza întâi, art. 10 alin. (3) și art. 11 alin. (3) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, excepție ridicată de Tică Sterie în Dosarul nr. 309/299/2015 al Judecătoriei Sectorului 1 București și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.645D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.692D/2015, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2), art. 10 alin. (1)—(4) și alin. (6) din Legea nr. 164/2014, ridicată de Iulia Hrisa Bădea, Marius Laurențiu Carniciu, Cristina Pociu, Gabriela Pociu și Mariana Gabriela Cosmulescu în Dosarul nr. 13.166/299/2014 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

4. La apelul nominal răspunde avocat Cristian Bala, cu împuternicire avocațială la dosar, pentru autorii excepției. Lipsește cealaltă parte. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.694D/2015, nr. 1.706D/2015, nr. 1.730D/2015 și nr. 1.809D/2015, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (3) și (4) din Legea nr. 164/2014, ridicată de Radu Lucian Terzi în Dosarul nr. 11.849/90/2012 al Curții de Apel Pitești — Secția

a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014, ridicată de Oltea Cebotaru în Dosarul nr. 4.563/117/2014 al Curții de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1), (4), (6) și (7) din Legea nr. 164/2014, ridicată de Carmen Barbacaru și Claudiu Pintiliescu în Dosarul nr. 3.655/86/2014* al Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, respectiv excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014, ridicată de Ion Cergă în Dosarul nr. 4.610/101/2014* al Tribunalului Mehedinți — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

6. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

7. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul autorilor excepției în Dosarul nr. 1.692D/2015 și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.692D/2015, nr. 1.694D/2015, nr. 1.706D/2015, nr. 1.730D/2015 și nr. 1.809D/2015 la Dosarul nr. 1.645D/2015, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului autorilor excepției în Dosarul nr. 1.692D/2015, care solicită admiterea acesteia. În acest sens, susține că art. 10 alin. (6) din Legea nr. 164/2014 este neconstituțional, deoarece, chiar și în situația existenței unei hotărâri judecătorești definitive, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților tot trebuie să emită un titlu de plată. Or, în acest caz, titlul executoriu este lipsit de efecte, iar în ipoteza în care Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților nu plătește conform eșalonării stabilite de lege, hotărârea judecătorească definitivă nu poate fi pusă în executare. Așadar, se instituie în sarcina autorilor excepției să facă noi demersuri la instanțele judecătorești pentru executarea unei hotărâri definitive. Cât privește art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 164/2014, susține că autorii excepției sunt beneficiarii unei hotărâri de acordare a despăgubirilor din 2000, validată în 2006, iar Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților nu își respectă obligațiile de plată. Conform Legii nr. 164/2014, ultima tranșă a despăgubirilor va fi achitată în anul 2021, ceea ce este neconstituțional. Astfel, o creanță stabilită printr-o decizie administrativă va fi achitată după 21 de ani de la momentul stabilirii ei. Totodată, susține că actualizarea sumelor ce constituie despăgubiri nu se face la momentul efectiv al plății, ceea ce contravine noțiunii de „bun” astfel cum a fost dezvoltată în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Referitor la eșalonarea despăgubirilor pe 5 ani, susține că acțiunea formulată în fața instanței judecătorești are un capăt de cerere

ce vizează acordarea dobânzii legale a sumelor datorate de la momentul la care statul era obligat să le plătească până la momentul plății. Prin dispozițiile de lege criticate statul este repus practic în termenul în care poate plăti. Or, de la momentul stabilirii obligației de plată a statului și până la momentul de față trebuie să se acorde dobânda pe care autorii excepției au solicitat-o prin cererea de chemare în judecată. Precizează că până la apariția Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2013 instanțele judecătorești admiteau acțiunile privind acordarea dobânzii, pentru că statul crea un prejudiciu, care nu putea fi acoperit doar din actualizarea sumelor, ci și prin acordarea dobânzii legale, ca sancțiune pentru nerespectarea obligațiilor statului. Prin urmare, există diferențe între persoanele care au beneficiat de despăgubiri și cele care nu au beneficiat până în prezent de despăgubiri, ceea ce conduce și la pierderea dobânzii ce trebuia acordată. În final, arată că, în cazul autorilor excepției, deși despăgubirile acordate de lege se vor achita efectiv în anul 2021, actualizarea sumelor se face doar până la data de 18 decembrie 2014, data intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014.

9. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens deciziile Curții Constituționale nr. 855 și nr. 865 din 10 decembrie 2015 și nr. 15 din 14 ianuarie 2016.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

10. Prin Încheierea din 3 aprilie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 309/299/2015, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) teza întâi, art. 10 alin. (3) și art. 11 alin. (3) din Legea nr. 164/2014.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de intimatul Sterie Tică într-o cauză de contencios administrativ având ca obiect o contestație la executare.

11. Prin Decizia civilă nr. 453A din 12 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 13.166/299/2014/a1 — prin care a admis apelul declarat împotriva Încheierii din 7 aprilie 2015, pronunțată de Tribunalul București — Secția a III-a civilă — **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (1)–(4) și alin. (6) din Legea nr. 164/2014.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de apelanții-reclamanți Iulia Hrisa Badea, Marius Laurențiu Carniciu, Cristina Pociu, Gabriela Pociu și Mariana Gabriela Cosmulescu, într-o cauză de contencios administrativ având ca obiect cerea de obligare a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților la plata tranșelor 1 și 2 din Hotărârea nr. 526/2000 emisă de Comisia municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, validată prin Ordinul Cancelariei Primului-Ministru nr. 274/2006.

12. Prin Încheierea din 6 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 11.849/90/2012, **Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) și art. 10 alin. (3) și (4) din Legea nr. 164/2014.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantul Radu Lucian Terzi într-o cauză de contencios administrativ având ca obiect obligarea Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților la plata despăgubirilor cuvenite în baza Legii nr. 290/2003.

13. Prin Decizia civilă nr. 6.163 din 12 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 4.563/117/2014, **Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de intimata-reclamantă Oltea Cebotaru într-o cauză de contencios administrativ având ca obiect soluționarea cererii de anulare act administrativ — Decizia vicepreședintelui Autorității Naționale pentru Restituirea

Proprietăților nr. 781/22.07.2014 și, respectiv, de obligare a A.N.R.P. la punerea în executare a Hotărârii Comisiei județene Cluj pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 la plata despăgubirilor.

14. Prin Încheierea din 5 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 3.655/86/2014*, **Tribunalul Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1), (4), (6) și (7) din Legea nr. 164/2014.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamanții Carmen Barbacaru și Claudiu Pintiliescu într-o cauză de contencios administrativ având ca obiect cererea de obligare a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților la plata compensațiilor bănești acordate prin Hotărârea nr. 798/2010 emisă de Comisia municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003.

15. Prin Încheierea din 27 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 4.610/101/2014*, **Tribunalul Mehedinți — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantul Ion Cergă într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de obligare a A.N.R.P. la plata sumei reprezentând compensații bănești conform Legii nr. 9/1998, sumă stabilită prin Decizia vicepreședintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților nr. 2.210/22.09.2009 prin care a fost validată Hotărârea Comisiei județene Mehedinți pentru aplicarea Legii nr. 9/1998.

16. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale, deoarece prin adoptarea Legii nr. 164/2014 legiuitorul intervine în procesul de realizare a justiției, etapa executării silite fiind atributul puterii judecătorești. Or, noile reglementări intervin în procesul de executare a titlurilor executorii născute în temeiul vechii reglementări, cărora ar trebui să li se respecte puterea și autoritatea executorie, asemenea efectelor hotărârilor judecătorești, iar nu să le anuleze efectele. Astfel, dispozițiile criticate din Legea nr. 164/2014 încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituție,

17. Autorii excepției arată că, în condițiile în care statul reglementează în mod unilateral situația juridică ce a dat naștere acestui litigiu, nu se poate vorbi despre „un just echilibru între părțile din proces, ceea ce contravine principiului egalității de arme, promovată constant în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului ca fiind o garanție fundamentală a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și care implică existența unui just echilibru între părțile din proces.

18. Autorii excepției mai susțin că dispozițiile de lege criticate încalcă principiul neretroactivității legii, întrucât Legea nr. 164/2014 atrage o modificare definitivă a regimului juridic al despăgubirilor reglementat prin legile anterioare sub imperiul cărora instanțele au recunoscut creanța împotriva statului prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă. Doctrina prezintă neretroactivitatea legii ca fiind una din principalele exigențe ale principiului securității juridice în statul de drept. Astfel, s-a reținut că, prin consacrarea sa constituțională, principiul neretroactivității legii a devenit obligatoriu nu numai pentru judecătorul care aplică legea, ci și pentru legiuitor, care este ținut deopotrivă să îl respecte în procesul de legiferare. Neretroactivitatea legii constituie o garanție fundamentală a drepturilor constituționale, a libertății și siguranței persoanei, garanție care, în reglementările evocate din Legea nr. 164/2014, este inexistentă, fiind în totală contradicție cu principiile constituționale. Noile reglementări aduc atingere securității juridice a actelor și nesocotesc conduita avută în respectarea legii anterioare. În acest sens invocă Decizia Curții Constituționale nr. 830 din 8 iulie 2008. Prin efectul unei reglementări intrate în vigoare la 4 luni de la sesizarea instanței

se tinde la modificarea imprevizibilă a cursului procesului. Mai arată că obiectul unui litigiu este determinat de reclamant, în temeiul dreptului de dispoziție, la momentul înregistrării cererii de chemare în judecată prin raportare la legislația în vigoare. În egală măsură, acest tip de reglementări se poate succeda indefinit, transformând procedura jurisdicțională dintr-o procedură corectă și previzibilă, specifică statului de drept, în una aleatorie și supusă hazardului. Dosarele aflate pe rolul instanțelor de judecată trebuie soluționate conform reglementărilor de drept material în vigoare la momentul nașterii raportului juridic. Astfel, dispozițiile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014 contravin principiului neretroactivității legii, deoarece litigiile aflate pe rolul instanțelor de judecată au avut în vedere legea aplicabilă la momentul sesizării inițiale, iar faptul că în cursul judecării cauzelor a fost adoptată Legea nr. 164/2014, care reglementează o nouă procedură cu privire la soluționarea dosarelor constituite în temeiul Legii nr. 9/1998, precum și de plată a despăgubirilor stabilite prin hotărârile comisiilor județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, ce urmează a li se aplica și cauzelor aflate pe rolul instanțelor în temeiul dispozițiilor de lege criticate, încalcă principiul fundamental al neretroactivității legii.

19. Referitor la încălcarea accesului liber la justiție și la dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, autorii excepției susțin că faza de executare a unei hotărâri judecătorești face parte din procesul civil. Prin urmare, neexecutarea sau executarea cu întârziere a unei hotărâri judecătorești poate, în mod indirect, să ducă la lăsarea fără conținut a dreptului de acces la o instanță. Prin adoptarea Legii nr. 164/2014 s-a produs o încălcare a accesului liber la justiție, în condițiile în care hotărârea judecătorească definitivă obținută anterior nu poate fi pusă în executare. În acest context, suspendarea executării unei hotărâri judecătorești pentru o perioadă de 5 ani începând cu 1 ianuarie 2015, la care se adaugă termenele anterioare calculate de la data la care creanța a devenit exigibilă, dar neexecutată de stat, reprezintă o perioadă anormal de lungă care creează o incertitudine juridică. Autorii excepției arată că o primă problemă ce se impune a fi analizată este aceea a termenului în care a fost eșalonată plata unei creanțe asupra statului, și anume dacă acest termen este unul rezonabil, de natură a nu afecta dreptul fundamental la proprietate, pe de o parte, și, pe de altă parte, dacă durata de eșalonare a plății acestei creanțe respectă exigențele caracterului rezonabil al duratei unei proceduri judiciare, în sensul art. 21 din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în interpretarea căruia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că executarea unei hotărâri, indiferent de instanța care a pronunțat-o, trebuie considerată ca parte integrantă a procesului. În acest context, emiterea Legii nr. 164/2014, în temeiul căreia executarea integrală a unei creanțe asupra statului ar avea loc în decursul a 5 ani, nu este de natură a răspunde cerinței termenului rezonabil ce se circumscrie noțiunii de proces echitabil, care include și faza executării, afectând în acest mod drepturi fundamentale ale cetățeanului, respectiv dreptul la un proces echitabil și dreptul de proprietate. Conceptul de termen rezonabil al unei proceduri judiciare nu poate fi considerat respectat, în condițiile în care Legea nr. 164/2014 instituie o eșalonare a plății unei creanțe asupra statului. Invocă în acest sens jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la neexecutarea sau executarea cu întârziere a unei hotărâri judecătorești, și anume Hotărârea din 17 iunie 2003, pronunțată în Cauza *Ruianu împotriva României*, paragraful 65. În acest context, susțin că măsura de reeșalonare a unor debite ale statului pe o durată de 5 ani nu poate fi considerată una de natură a menține un just echilibru între interesele debitorului — stat și cele ale creditorului — persoană îndreptățită la despăgubiri, ci, dimpotrivă, se poate aprecia că persoana îndreptățită suportă o sarcină disproporționată și excesivă în privința dreptului său de a beneficia de despăgubiri acordate de lege.

20. De asemenea, autorii excepției susțin că dispozițiile de lege criticate mai încalcă și dreptul de proprietate privată, deoarece reeșalonarea unor debite ale statului pe o perioadă de 5 ani constituie în fapt a doua eșalonare a creanțelor statului, astfel că termenul de 5 ani prevăzut de lege, adăugând la termenele anterioare calculate de la data la care creanța a devenit exigibilă, depășește durata unui termen rezonabil, astfel cum este definit în jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului. Reeșalonarea creanței stabilite prin titlu executoriu cu executare imediată afectează un drept patrimonial și impune o sarcină excesivă și disproporționată, fără a menține un just echilibru între interesul general și imperativele protecției drepturilor fundamentale ale omului. Dreptul de creanță împotriva statului beneficiază de protecție constituțională, dând naștere în patrimoniul persoanelor îndreptățite la despăgubiri la un „*bun*” în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție. Creanța asupra statului naște obligația acestuia să o plătească și să o ocrotească, restrângerile putând fi dispuse numai potrivit art. 53 din Constituție. În Dosarul nr. 1.692D/2015, autorii excepției susțin că prin art. 10 alin. (6) din Legea nr. 164/2014 este reglementat un nou înscris, denumit titlu de plată, prin care titlurile executorii existente la momentul de față (hotărârile comisiilor județene validate și hotărârile judecătorești) sunt lipsite de forță executorie, aspect care atrage în sarcina creditorilor noi proceduri judiciare pentru recuperarea creanțelor deja recunoscute, fapt ce contravine prevederilor Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale menționate anterior. În consecință, Legea nr. 164/2014 afectează în sens negativ dreptul fundamental la proprietate.

21. În final se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 528 din 12 decembrie 2013 și se susține că motivele care au stat la baza declarării ca neconstituționale a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2013 subzistă încă. De asemenea, invocă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume Hotărârea din 9 decembrie 2008, pronunțată în Cauza *Viașu împotriva României*, Hotărârea din 17 iunie 2003, pronunțată în Cauza *Ruianu împotriva României*, Hotărârea din 26 septembrie 1996, pronunțată în Cauza *Di Pede împotriva Italiei*, Hotărârea din 26 septembrie 1996, pronunțată în Cauza *Zappia împotriva Italiei*, Hotărârea din 1 aprilie 1998, pronunțată în Cauza *Hornsby împotriva Greciei*, Hotărârea din 29 septembrie 2005, pronunțată în Cauza *Tacea împotriva României*, Hotărârea din 15 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Burdov împotriva Rusiei*, și Hotărârea din 6 martie 2003, pronunțată în Cauza *Jasiuniene împotriva Lituaniei*. Invocă în acest sens hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțate în cauzele *Van Gend en Loos*, *Costa — Enel* și *Simmenthal*, privind obligația judecătorului național de a aplica cu prioritate dreptul comunitar, iar, în final, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 528 din 12 decembrie 2013.

22. În Dosarul nr. 1.730D/2015, autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prevederile de lege criticate contravin și art. 44 alin. (6) din Constituție, deoarece nu trebuie să existe diferențe între despăgubirile rezultate din alte modalități decât plata compensațiilor și despăgubirile care fac obiectul Legii nr. 164/2014. De asemenea, susțin că este încălcat și dreptul la moștenire, consacrat de art. 46 din Constituție.

23. În Dosarul nr. 1.694D/2015, autorul excepției de neconstituționalitate susține că, atât timp cât dispozițiile art. 24 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 prevăd termenul în care o autoritate publică este obligată să efectueze anumite operațiuni, legiuitorul nu poate suprima acest drept petenților care, din cauza pasivității autorităților, au fost nevoiți a se adresa instanței de contencios administrativ pentru fructificarea unui drept. De asemenea, arată că în noua reglementare procedura de plată este mult mai complexă, iar termenul la care petenții pot intra în posesia despăgubirilor s-a prelungit cu mult. Chiar și așa există riscul ca instituțiile statului să nu respecte termenele stabilite, așa cum nu le-au respectat

pe parcursul a 12 ani. Referitor la art. 10 alin. (4) din Legea nr. 164/2014, susține că actualizarea sumei de la data la care hotărârea judecătorească a rămas irevocabilă, în condițiile în care data la care s-au raportat expertii în momentul evaluării bunurilor este data evaluării de către Comisia municipiului București de aplicare a Legii nr. 290/2003, respectiv iunie 2012, îi creează un prejudiciu substanțial. A dispune actualizarea unei sume stabilite prin hotărâre judecătorească doar pentru perioada de la care hotărârea a rămas definitivă/irevocabilă până la intrarea în vigoare a Legii nr. 164/2014, fără ca suma datorată să fie actualizată la data plății, aduce un prejudiciu semnificativ creditorilor, fiindu-le încălcat dreptul de proprietate în sensul neacoperirii integrale a prejudiciului. Mai mult, actualizarea unei sume se impune de la data plății efective, astfel cum a stabilit și Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. XXI/2007. Astfel, din cauza intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014, care se aplică și cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, instanța este condiționată în soluționarea cauzei de noile dispoziții.

24. În dosarele nr. 1.706D/2015 și nr. 1.809D/2015, autorii excepției mai arată că reglementarea contestată contravine și principiului european al securității raporturilor juridice, care presupune crearea și asigurarea unui climat de stabilitate juridică. Preeminența statului de drept impune ca subiecții de drept să nu fie supuși riscului unor intervenții jurisdicționale sau legislative absolut imprevizibile, care să bulverseze exercitiul drepturilor și libertăților fundamentale. În concluzie, susțin că prin efectul reglementării criticate se tinde la modificarea unor raporturi juridice încheiate și deduse judecătii anterior intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014, independent de voința subiecților de drept afectați, apreciind în plus că ar fi aplicabilă *mutatis mutandis* Decizia Curții Constituționale nr. 88 din 27 februarie 2014.

25. **Judecătoria Sectorului 1 și Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă** nu și-au exprimat opinia asupra temeiniciei excepției de neconstituționalitate.

26. **Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal** și-a exprimat opinia în sensul că dispozițiile de lege criticate aduc atingere prevederilor art. 15 alin. (2) și art. 16 alin. (1) din Constituție, iar **Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă** apreciază că situația juridică din prezenta cauză, sub aspectul aplicării legii în timp, este similară cu cea care a rezultat din intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, așa încât apreciază, *mutatis mutandis*, că este relevantă jurisprudența instanței de contencios constituțional în această materie, și anume deciziile nr. 88 din 27 februarie 2014, nr. 269 din 7 mai 2014 și nr. 182 din 26 martie 2015.

27. **Tribunalul Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal** și-a exprimat opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este nefondată. Astfel, tratamentul juridic stabilit de Legea nr. 164/2014 aduce într-adevăr limitări ale dreptului de proprietate, însă aceste limitări au un caracter justificat și respectă principiul proporționalității, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului. Instanța observă că măsura criticată urmărește un scop legitim — executarea obligațiilor statului rezultând din legislația adoptată în materia despăgubirilor este o măsură adecvată —, capabilă în mod abstract să ducă la îndeplinirea scopului urmărit de asigurare a tuturor plăților și este o măsură menită să păstreze un just echilibru între cerințele de interes general referitoare la funcționalitatea sistemului bugetar în general și al celui de despăgubiri în special și exigențele de protecție a dreptului de proprietate privată a beneficiarului, acesta beneficiind de actualizarea creanței în funcție de perioada de întârziere. **Tribunalul Mehedinți — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că prevederile de lege criticate nu contravin art. 15 alin. (2) din Constituție, deoarece chiar legea civilă permite derogări de la principiul neretroactivității legii.

28. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două

Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

29. **Guvernul** consideră, în esență, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale referitoare la problema de drept a plății eșalonate a unor datorii ale statului. Cu privire la art. 21 din Constituție, apreciază că dispozițiile de lege criticate nu reprezintă o încălcare a accesului liber la justiție, deoarece legea prevede posibilitatea persoanei îndreptățite de a se adresa instanței judecătorești atât în cazul în care este nemulțumită de soluția dată, cât și în cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute de lege, iar suspendarea executării silite reprezintă efectul legal inerent al plății eșalonate, stabilite de legiuitor. În ceea ce privește critica raportată la art. 16 din Constituție, arată că încălcarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, fără să existe o justificare obiectivă și rezonabilă. Or, normele criticate nu instituie un tratament discriminatoriu, fiind aplicabile tuturor destinatarilor lor.

30. **Avocatul Poporului** consideră, în esență, că prevederile legale criticate sunt constituționale. Astfel, dispozițiile criticate din Legea nr. 164/2014 nu aduc atingere principiilor neretroactivității, întrucât se aplică după intrarea în vigoare a acestora, având domeniul lor propriu de aplicare. Un act normativ nou (în speță, Legea nr. 164/2014) nu face altceva decât să refuze supraviețuirea anumitor dispoziții din legislația anterioară în materie și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare. Mai mult, faptul că, prin jocul unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații defavorabile, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective (Decizia Curții Constituționale nr. 20 din 21 ianuarie 2015). Cât privește critica referitoare la noua eșalonare a despăgubirilor pe o perioadă de 5 ani, precum și suspendarea oricărei proceduri de executare silită, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 528 din 12 decembrie 2013. Normele de lege criticate nu sunt de natură să aducă atingere dispozițiilor constituționale privind dreptul la un proces echitabil și dreptul de proprietate privată, doar pentru că legiuitorul a ales să reglementeze în mod diferit modul de plată a despăgubirilor acordate în temeiul Legii nr. 9/1998 și al Legii nr. 290/2003. De asemenea, în aplicarea art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, legiuitorul poate să instituie noi modalități de plată a despăgubirilor, și anume în tranșe anuale egale, eșalonat, pe o perioadă de 5 ani, chiar dacă acestea au fost stabilite prin hotărâri judecătorești, atât timp cât dreptul de proprietate stabilit printr-un act al instanței nu este suprimat, din moment ce conținutul și limitele dreptului de proprietate și ale creanțelor asupra statului sunt stabilite de lege. Pe cale de consecință, nu se poate identifica o ingerință a puterii legiuitoare în puterea judecătorească, astfel încât principiul separației puterilor în stat nu este încălcat. Totodată, arată că, în măsura în care în dosarul de despăgubire există hotărâri judecătorești definitive și irevocabile prin care se stabilește în sarcina autorității publice părâte doar o obligație de a emite o decizie ce intră în competența sa legală, fără ca instanța să fi apreciat și asupra existenței sau întinderii dreptului de proprietate al persoanei îndreptățite, nu se poate pune în discuție neconstituționalitatea normelor criticate, în acest sens fiind Decizia Curții Constituționale nr. 686 din 26 noiembrie 2014. În atare condiții, apreciază că noile dispoziții, care conduc la acordarea despăgubirilor în 5 tranșe, mod diferit față de cel stabilit în temeiul vechii legi, sunt justificate și de contextul economico-financiar cu care se confruntă statul. În plus, dispozițiile de lege criticate nu neagă beneficiarilor nici dreptul la plata despăgubirilor și nici accesul liber la justiție, ci instituie aplicarea unui nou sistem de eșalonare a plăților.

31. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosare, susținerile reprezentantului autorilor excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

32. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

33. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 3 alin. (2), art. 10 alin. (1)—(4), (6) și (7) și art. 11 alin. (3) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 910 din 15 decembrie 2014, dispoziții care au următorul cuprins:

— Art. 3 alin. (2): „Dispozițiile prezentei legi referitoare la plata despăgubirilor se aplică cererilor soluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru care nu s-a efectuat plata, cererilor nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, având ca obiect acordarea de despăgubiri în baza Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare.”;

— Art. 10 alin. (1)—(4), (6) și (7): „(1) Plata despăgubirilor stabilite prin actele administrative prevăzute la art. 9 lit. a) și b) se efectuează în ordinea cronologică a emiterii acestora, în tranșe anuale egale, eșalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu data de 1 ianuarie 2015.

(2) Plata despăgubirilor stabilite prin actele administrative prevăzute la art. 9 lit. c) și d) se efectuează în ordinea cronologică a emiterii acestora, în tranșe anuale egale, eșalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu anul următor emiterii deciziilor de validare.

(3) Plata sumelor de bani stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile sau, în cazul proceselor începute după data de 15 februarie 2013, rămase definitive, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se efectuează în tranșe anuale egale, eșalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu data de 1 ianuarie 2015.

(4) Sumele neplătite, aferente hotărârilor judecătorești prevăzute la alin. (3) și actelor administrative prevăzute la art. 9 lit. a) și b), se actualizează cu indicele de creștere a prețurilor de consum pentru perioada de la momentul rămânerii irevocabile/definitive, respectiv al emiterii acestora, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, și constituie obligații de plată, în tranșe, în condițiile prezentei legi. Actualizarea sumei se face prin decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. [...]

(6) Pentru fiecare tranșă anuală, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților emite un titlu de plată. Titlul de plată, în original, se comunică, în cel mult 5 zile de la emiterie, Ministerului Finanțelor Publice și persoanelor îndreptățite.

(7) *Quantumul unei tranșe anuale nu poate fi mai mic de 20.000 lei. În cazul în care suma ce trebuie plătită este mai mică decât 20.000 lei, aceasta va fi achitată integral, într-o singură tranșă.”;*

— Art. 11 alin. (3): „Orice procedură de executare silită se suspendă de drept, până la împlinirea termenelor la care devin scadente obligațiile de plată prevăzute în titlurile de plată emise conform art. 10 alin. (6).”

34. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că aceste dispoziții de lege contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) privind principiul separației puterilor în stat, art. 11 alin. (2) privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 44 alin. (1) și (6) privind dreptul de proprietate privată, art. 46 privind dreptul la moștenire, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 148 alin. (2) privind integrarea în Uniunea Europeană, precum și celor ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 20 privind egalitatea în fața legii, art. 21 privind nediscriminarea și art. 41 alin. (1) privind dreptul la bună administrare din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și art. 6 din noul Cod civil, privind aplicarea în timp a legii civile.

35. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate au mai format obiect al controlului de constituționalitate din perspectiva unor critici de neconstituționalitate asemănătoare, Curtea pronunțându-se prin deciziile nr. 855 și nr. 865 din 10 decembrie 2015, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 166 din 4 martie 2016, prin deciziile nr. 14 și nr. 15 din 19 ianuarie 2016, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 22 martie 2016, și prin Decizia nr. 133 din 10 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 16 mai 2016.

36. Cu privire la critica referitoare la încălcarea principiului neretroactivității legii, prin Decizia nr. 855 din 10 decembrie 2015, precitată, paragraful 15, Curtea a constatat că, recunoscând dreptul la despăgubire născut sub imperiul vechii legi, prevederile legale criticate care instituie reguli privind plata despăgubirilor nu au caracter retroactiv. În acord cu jurisprudența sa constantă, Curtea a reținut că o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare (a se vedea, de exemplu, deciziile nr. 330 din 27 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 28 ianuarie 2002, nr. 458 din 2 decembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2004, sau nr. 294 din 6 iulie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 29 septembrie 2004). La paragraful 16 al aceleiași decizii, Curtea a constatat că ipoteza avută în vedere de prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014 este aceea a unei obligații neexecutate, deci a unei situații juridice în curs, față de care noua reglementare nu poate fi decât imediat aplicabilă. Totodată, Curtea a observat că prevederile de lege criticate dispun pentru viitor, urmând a fi aplicate de la data intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014, respectiv 18 decembrie 2014. Prin Decizia nr. 865 din 10 decembrie 2015, precitată, paragraful 24, Curtea a reținut că normele de lege supuse controlului de constituționalitate stabilesc domeniul de aplicare a legii sub aspectul modalității de plată a despăgubirilor, fără a interfera cu privire la existența sau întinderea despăgubirilor deja stabilite prin deciziile de plată și hotărârile definitive emise în temeiul legilor reparatorii. Totodată, la paragrafele 26 și 27 ale aceleiași

decizii, Curtea a constatat că, distingând între stabilirea despăgubirilor — art. 3 alin. (1) din Legea nr. 164/2014 și plata acestora — art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014, legiuitorul a stabilit că prevederile de lege referitoare la plata despăgubirilor se aplică cererilor soluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014, pentru care nu s-a efectuat plata, cererilor nesoluționate până la data intrării în vigoare a legii, precum și cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, având ca obiect acordarea de despăgubiri în baza Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 164/2014, plata despăgubirilor se efectuează în tranșe anuale egale, eșalonat, pe o perioadă de 5 ani, în condițiile prevăzute de art. 10 din Legea nr. 164/2014. Așadar, recunoscând dreptul la despăgubire născut sub imperiul vechii legi, prevederile legale criticate instituie reguli privind plata despăgubirilor, fără a avea un caracter retroactiv.

37. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 alin. (1) din Constituție, prin Decizia nr. 14 din 19 ianuarie 2016, precitată, paragraful 24, Curtea a reținut că, în acord cu jurisprudența sa, aplicarea unui regim juridic temporal diferit nu poate crea o stare de discriminare între diverse persoane, în funcție de actul normativ incident fiecăreia. Faptul că, prin succesiunea unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective (a se vedea în acest sens Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996). Altfel spus, raportat la situația de față, inegalitatea de tratament juridic prin comparație cu acele persoane care au beneficiat de plata despăgubirilor anterior intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014 nu reprezintă un viciu de neconstituționalitate, fiind rezultatul unor regimuri juridice diferite, aplicate succesiv în timp, incidente în virtutea principiului *tempus regit actum*.

38. Cât privește critica de neconstituționalitate a art. 3 alin. (2) și art. 10 din Legea nr. 164/2014, formulată din perspectiva eșalonării plății despăgubirilor pe o perioadă de 5 ani, în raport cu art. 21 și art. 44 din Constituție, prin Decizia nr. 15 din 19 ianuarie 2016, precitată, paragrafele 21—23, Curtea a reținut că mecanismul eșalonării plății, ca modalitate de executare, poate fi considerat ca fiind în concordanță cu considerentele consacrate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, dacă sunt respectate anumite condiții: tranșe de efectuare a plăților intermediare precis determinate, termen rezonabil de executare integrală, acoperirea eventualei devalorizări a sumei datorate (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 602 din 1 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 859 din 18 noiembrie 2015). Curtea a constatat că prevederile art. 10 din Legea nr. 164/2014 îndeplinesc aceste condiții, stabilind o perioadă de 5 ani pentru eșalonarea plății, precum și obligația de actualizare a sumelor neplătite cu indicii de creștere a prețurilor de consum. Măsura instituită poate fi considerată, așadar, de natură a menține un just echilibru între interesele debitorului — stat și cele ale creditorului — persoană îndreptățită la despăgubiri, de vreme ce persoana îndreptățită nu suportă o sarcină disproporționată și excesivă în privința dreptului său de a beneficia de despăgubirile acordate prin lege. Curtea a mai constatat, la paragrafele 21 și 22 ale aceleiași decizii, că, așa cum a statuat prin Decizia nr. 190 din 2 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 9 aprilie 2010, executarea eșalonată a unor titluri executorii ce au ca obiect drepturi bănești nu este interzisă în niciun mod de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; executarea *uno ictu* constituie doar o altă modalitate de executare, fără ca acest lucru să însemne că este singura. Totodată, așa cum a reținut Curtea prin Decizia nr. 595 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 16 ianuarie 2015, prin eșalonarea

pe o perioadă de 5 ani, în tranșe anuale egale, a plății sumelor de bani reprezentând despăgubiri în dosarele aprobate de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, precum și a sumelor stabilite prin hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, statul nu contestă existența unui bun în sensul art. 1 din Protocolul adițional la Convenție, nu neagă existența și întinderea despăgubirilor constatate și nu refuză punerea în aplicare a acestora. Măsura criticată este mai degrabă una de garantare a dreptului de proprietate asupra bunului dobândit în sensul Convenției, fiind deci o aplicare a art. 44 alin. (2) din Constituție, în condițiile necesității plății unor sume mari de bani de la bugetul de stat. De altfel, prin Decizia nr. 133 din 10 martie 2016, precitată, paragraful 36, Curtea a reținut că, astfel cum rezultă din expunerea de motive la Legea nr. 164/2014, evaluările Guvernului privind impactul financiar asupra bugetului se referă la o perioadă de 5 ani de la intrarea în vigoare a acestui act normativ, astfel încât și din acest punct de vedere este justificată instituirea unui termen de 5 ani pentru eșalonarea plății despăgubirilor acordate potrivit Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 9/1998. Prin aceeași decizie, paragraful 38, Curtea a constatat că eșalonarea pe o perioadă de 5 ani a plății sumelor reprezentând despăgubiri, fiind o măsură de natură a păstra un just echilibru între interesele persoanelor îndreptățite la despăgubire și interesul general al colectivității, urmărește principiile stabilite în jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, astfel încât nu se poate considera că prin această măsură statul afectează esența dreptului de proprietate privată al beneficiarilor de despăgubiri în temeiul Legii nr. 9/1998 și al Legii nr. 290/2003. Aceasta, cu atât mai mult cu cât statul, prin caracterul său social, valoarea constituțională instituită de art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală, are obligația de a imprima acțiunilor sale cu caracter economic un conținut just proporționat, astfel încât să asigure tuturor cetățenilor săi exercitarea efectivă a tuturor drepturilor și libertăților lor fundamentale.

39. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a soluției legislative de suspendare de drept a oricărei proceduri de executare silită, până la împlinirea termenelor la care devin scadente obligațiile de plată prevăzute în titlurile de plată, prin Decizia nr. 14 din 19 ianuarie 2016, paragraful 26, Curtea, în acord cu jurisprudența sa (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 897 din 25 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 6 ianuarie 2013, și Decizia nr. 602 din 1 octombrie 2015, precitată), a reținut că această măsură este necesară pentru a se putea realiza scopul avut în vedere de legiuitor, respectiv finalizarea procesului de despăgubire a tuturor cetățenilor români siliți să își abandoneze bunurile în teritorii cedate de România prin tratate internaționale, în contextul în care în prezent sunt declanșate proceduri individuale de executare silită, care, în mod inevitabil, au ca efect blocaje în funcționarea instituțiilor publice cu atribuții în materie și care duc la soluționarea selectivă a dosarelor pentru un număr mic de beneficiari. Lipsa de intervenție în acest sens ar avea ca rezultat imposibilitatea plății în ordine cronologică a despăgubirilor și plata de cheltuieli accesorii drepturilor convenite, împovăratore pentru statul român, în condițiile în care acesta este preocupat de menținerea echilibrului bugetar.

40. Referitor la invocarea în susținerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat, prin Decizia nr. 133 din 10 martie 2016, precitată, paragraful 42, Curtea a constatat că această critică nu poate fi reținută, întrucât, astfel cum s-a arătat mai sus, legiuitorul nu refuză plata despăgubirilor stabilite conform Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, ci stabilește anumite măsuri pentru finalizarea procesului de despăgubire.

41. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și

considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

42. Cu privire la critica autorilor excepției din Dosarul nr. 1.692D/2015, potrivit căreia, prin instituirea titlurilor de plată, titlurile executorii existente la momentul de față (hotărârile comisiilor județene validate și hotărârile judecătorești) sunt lipsite de forță executorie, ceea ce afectează dreptul de proprietate, Curtea reține că și aceasta este neîntemeiată, deoarece emiterea unui titlu de plată de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, pentru fiecare tranșă anuală, este consecința eșalonării prevăzute de lege, fiind valabile *mutatis mutandis* considerentele mai sus-reținute cu privire la pretinsa încălcare a art. 44 din Constituție. Titlul de plată se comunică în cel mult 5 zile de la emitere Ministerului Finanțelor Publice și persoanelor îndreptățite, iar plata sumelor stabilite prin titlurile de plată se efectuează de către Ministerul Finanțelor Publice în termen de cel mult 180 zile de la data emiterii acestora.

43. Referitor la critica de neconstituționalitate formulată de autorul excepției din Dosarul nr. 1.730D/2015 cu privire la încălcarea dreptului la moștenire, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate nu afectează sub niciun aspect dreptul la moștenire.

44. În ceea ce privește dispozițiile art. 20 privind egalitatea în fața legii și art. 21 privind nediscriminarea din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Curtea reține că prevederile din această carte, de principiu, sunt aplicabile — prin prisma art. 148 din constituție — în controlul de constituționalitate în măsura în care asigură, garantează și dezvoltă prevederile constituționale în materia drepturilor fundamentale, cu alte cuvinte, în măsura în care nivelul lor de protecție este cel puțin la nivelul normelor constituționale în domeniul drepturilor omului.

48. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Tică Sterie în Dosarul nr. 309/299/2015 al Judecătoriei Sectorului 1 București, de Iulia Hrisa Badea, Marius Laurențiu Carniciu, Cristina Pociu, Gabriela Pociu și Mariana Gabriela Cosmulescu în Dosarul nr. 13.166/299/2014 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă, de Radu Lucian Terzi în Dosarul nr. 11.849/90/2012 al Curții de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal, de Oltea Cebotaru în Dosarul nr. 4.563/117/2014 al Curții de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, de Carmen Barbacaru și Claudiu Pintiliescu în Dosarul nr. 3.655/86/2014* al Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, respectiv de Ion Cergă în Dosarul nr. 4.610/101/2014* al Tribunalului Mehedinți — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că art. 3 alin. (2), art. 10 alin. (1)—(4), (6) și (7) și art. 11 alin. (3) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 1 București, Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă, Curții de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal, Curții de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, respectiv Tribunalului Mehedinți — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 24 mai 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

**privind modificarea și completarea anexelor nr. 1 și 2
la Ordinul ministrului sănătății nr. 810/2015
pentru aprobarea prețurilor maxime ale medicamentelor
utilizate/comercializate de către furnizorii de servicii medicale
sau medicamente aflați în relație contractuală cu Ministerul
Sănătății, casele de asigurări de sănătate și/sau direcțiile
de sănătate publică județene și a municipiului București,
cuprinse în Catalogul național al prețurilor medicamentelor
autorizate de punere pe piață în România și a prețurilor
de referință generice ale acestora**

Văzând Referatul de aprobare nr. V.V.V. 2.854 din 11 august 2016 al Direcției politica medicamentului și a dispozitivelor medicale, având în vedere prevederile art. 890 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ținând cont de prevederile Ordinului ministrului sănătății nr. 75/2009 pentru aprobarea Normelor privind modul de calcul al prețurilor la medicamentele de uz uman, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Anexele nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului sănătății nr. 810/2015 pentru aprobarea prețurilor maxime ale medicamentelor utilizate/comercializate de către furnizorii de servicii medicale sau medicamente aflați în relație contractuală cu Ministerul Sănătății, casele de asigurări de sănătate și/sau direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, cuprinse în Catalogul național al prețurilor medicamentelor autorizate de punere pe piață în România și a prețurilor de referință generice ale acestora, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 472 și 472 bis din 30 iunie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează conform anexei*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Vlad Vasile Voiculescu

București, 11 august 2016.
Nr. 941.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 637 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

